Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bez Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bez peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenahm no plkst. 10 sahkot.

Maksa par sludinaschanu: par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda ceenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschudrukatawâ un burtu-leetuwê pee Peters basnizas.

84. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 41. Sestdeen, 14. oktobrî. 1889.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pasteller un **sludinajumus** nodot **Rigâ, pee Petera basnizas.** Bez tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bez daudz peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: **Jehsis:** Peterson k. bodê; **Walmeerâ:** E. G. Trey k. bodê; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin k. bodês; **Rujenê:** J. Allsne k. grahm.-bodê; **Limbaschôs:** D. Uhder k. bodê; **Jelgawâ:** H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodês; **Bauskâ:** J. Beckmann k. grahm.-bodê; **Kuldigâ:** Besthorn k. grahm.-bodê; **Wentspilî:** M. Ries k. grahm.-bodê; **Leepajâ:** Ulstin k. grahm.-bodê; **Tukumâ:** Baumann k. grahm.-bodê; **Talsôs:** H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolantschewski k. grahmatu-bodê; **Kandawâ:** Jaegermann k. weesnizâ; **Sabilê:** Ginter k. weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Us 17. oktobri.

Miljoni un atkal miljoni ustizamo pawalstneeku sagatawojâs swinet to deenu, kurâ Deewa wiswarenâ roka tik brihnischkigi sargaja muhsu Keisaru un Wina Augsto Familiju. Isbailu kleedsens atskaneja pa wisu plascho walsti, kad breesmigâ sina atnahza un it kâ no smaga sloga atswabinatas, kruhtis weeglaki uselpoja, kad mehs dabujam sinu par brihnischkigo isglahbschanu. Ja, brihnums tas bija, kas isglahba muhsu Keisarisko Namu un pateizibas luhgschanas kahpa is katra ustizama pawalstneeka kruhtim pee muhsu Deewa goda krehsla.

Ari sche muhsu wezajâ Rigâ noteek leelskas sagatawoschanâs, lai scho swehtku deenu zeenigi noswinetu.

Luterisko basnizâs noturês pateizibas deewkalposchanu. Deewkalposchana katedralê eesahksees ap pulksten 10 rihtâ; no Aleksandra-Newski, no Petera-Pahwila un no Alekseja basnizâm ees prozesijas us katedrali, kas tur nonahks ap pulksten ½12.

Peeteikuschâs ir jaw kahdas 77 Rigas beedribas un amati, kas istaisa kopâ kahdus 4000 zilwekus. Pateesi! tas buhs loti lepns gahjeens! Usstahdischana notiks us laukuma pretim Dinaburgas bahnuscham, un proti, schahdâ kahrtibâ:

Bajana beedriba, Palihdsibas beedriba Kreewu tirgotaju komijeem, Kreewu amatneeku artels, Atwalinato apakschkareiwu beedriba, Grebenschtschikowa nabagu patwerſme un Romeeschu-katolu labdaribas beedriba, kâ ari Rigas-Dinaburgas labprahtigee ugunsdsehseji un brandkomanda nonahks plkst. 12 us laukuma pee Dinaburgas bahnuscha un eenems sawas weetas Tronamantneeka bulwara galâ, kâ to Rigas polizijmeistars noteiks.

Peesleenotees pee scheem, eenem sawas weetas Tronamantneeka bulwarî schahdas eestahdes un beedribas tahdâ kahrtibâ: Melngalwju sabeedriba, Strehlneeku beedriba, „Lidertafel," „Liderkranz," „Männergesangverein," „Sängerkreis," „Lyra," „Auszra," „Harmonie," „Philharmonische Gesellschaft," Ahgenskalna dseed. beedr., Leelâs gildes seltakaleju meistaru amats, Wingrotaju beedriba, „Yachtklubs," „Ruderklubs," „Hanfschwingeru amats," „Gewerbevereins," Welozipedistu klubs, Medneeku beedriba, Sw. Jahna gildes 31. amats, Rig. Latweeschu beedriba, Pawasara beedriba, Katrinas dambja Latw. pal. beedriba, Rigas Latw. pal. beedriba, Jonatana beedriba, „Imanta," Katrinas dambja dseed. beedriba, Peterb. Ahrrigas dseed. beedr., Rigas Latw. dseed. beedriba, Pahrdaugawas Latw. amatn. pal. beedriba, Rigas saweenoto amatn. beedriba, Jelgawas Ahrrigas labd. beedriba, Karaïmu beedriba, Rigas Latw. amatn. pal. beedriba, Rigas amatn. pal. beedriba, Zepurneeku sawst. pal. beedriba, Kelneru beedriba, Seedona beedriba un Labprahtigee zeema ugunsdsehseji.

Un tâ tad ari mehs schinî muhsu Wisuschehliga Keisara brihnischkigâ isglahbschanas deenâ issauzam:

Deews, sargi Keisaru!

Par jauneewedamâm semneeku teesâm.

9. julijâ sch. g. ir muhsu schehligais Semes-Tehws, muhsu Kungs un Keisars jaunas teesas kahrtibas eeweschanu Baltijas gubernâs apstiprinajis. Tâ tad peepildisees galigi ari pee mums tagad tas, kas Wisaugstakâ ukasâ no 20. nowembra 1864. g. ir teikts, proti: „Muhsu wehleschanâs ir, eewest Kreewijâ preeksch wiseem Muhsu pawalstneekeem ahtru, taisnu un schehligu teesu, pazelt teesas waru, dot winai peenahzigu patstahwibu un nodibinat Muhsu laudîs wispâr to likumu zeenibu, bez kura naw eespehjama wispahriga labklahschanâs, un kurai buhs buht par pastahwigu waditaju wisu un ik katru darischanâs no augstakâ lihdz semakam." Par wispahrigo jauno teesu kahrtibu ir jaw laikrakstôs pahrrunats un winas sihkumi ir ussihmeti. Bet mums ir saweem lasitajeem japasneedz tuwakas sinas par semneeku teesu pahrgrosijumu. — Lihdz schim, kâ sinams, pastahw schahdas semneeku teesas: Pagasta teesas, Draudses teesa (Widz.), Aprinka teesa (Kreisteesa) un Hofteesas Nodala preeksch semneeku leetâm Widsemê un Oberhofteesa Kursemê. Semneeku leetas, waj nu leelakâ waj masakâ wehrtibâ, eesahkâs weenmehr pee pagasta teesas un tad wilkâs zaur wisâm peeminetâm instanzêm besgaligi ilgi. Us preekschu buhs wisz zitadi. Ihpaschi semneeku teesa pastahwês tikai is diwâm instanzêm: pagasta teesas un semneeku wirsteesas. Tâ ka ir atrasts, ka semneekeem reti ween atgadâs sawâ starpâ leelakas prahwas nekâ 100 rbl. wehrtibâ, tad jaunais likums nosaka, ka semneeku prahwas, kuru wehrtiba nesneedsâs pahraki par 15 rbl., galigi ja-isschkir pagasta teesai; bet tahdâs leetâs, kuru wehrtiba sneedsâs pahraki par 15 rbl., tomehr ne pahraki par 100 rbl., ir atkauts par pagasta teesas spreedumu 2 nedelu laikâ apelet pee semneeku wirsteesas. Schi semneeku wirsteesa buhs pehdigâ instanze un isspreedihs semneeku prahwas, lihdz 100 rbl. wehrtibâ, galigi. Tâ tad semneeku teesâs isteesâs tikai tahdas ziwilprahwas, kuru wehrtiba nesneedsâs pahraki par 100 rbl. — Kâ pee pagasta teesas, tapat ari pee semneeku wirsteesas prahwneekeem buhs brihw sawâ leetâ eesneegt rakstus un suhtit sawâ weetâ pilnwarneekus un adwokatus. Ari isteesaschana notiks, kâ wispahrejâs teesâs, atklahti, t. i. publikai klahtesot. Bet prahwâs, kuru wehrtiba sneegsees pahraki par 100 rbl., bet ne pahraki par 500 rbl., buhs tapat semneekeem ari jagreeschâs pee meera teesnescha. Prahwâs, kuru wehrtiba sneegsees pahraki par 500 rbl., buhs jagreeschâs pee apgabala teesas. Eewehrojams wehl ir tas apstaklis, ka ik kura teesu sistema pastahwês tikai is diwâm instanzêm: Pagasta teesa ar semneeku wirsteesu kâ pehdigo apelazijas instanzi; meera teesa ar meera teesnescha sapulzi kâ pehdigo apelazijas instanzi un apgabala teesa ar palatu, kâ beidsamo apelazijas instanzi. Tikai kasazijas, t. i. nulites suhdsibâs, par semneeku wirsteesu, buhs jagreeschâs pee meera teesnescha sapulzes, turpretim kâ par meera teesnescha sapulzes tâ ari par palates spreedumeem buhs ja-eet us Senatu. Is preekschejâ ir redsams, ka prahwoschanâs zaur instanzu masumu buhs weenkahrschaka, prahwas paschas newarês wairs tâ fareschginat kâ lihdz schim un prahwoschanâs laiks tiks eewehrojami pa-ihsinats. Bet wisu eewehrojamakais ir tas, ka jaunâs teesâs priwilegetas kahrtas lozekli, kâ muischneeki, birgeli, pilsoni un augstakee eerehdni nebaudihs it nekahdas preekschrozibas un teesibas, kâ lihdz schim muhsu Baltijas teesâs. Wiseem, tapat augsteem kâ semeem, buhs weenadas teesibas un tadheem pascheem lihdsekleem, kahdeem sewi un sawas intereses aisstahwês augstmanis, warês aisstahwetees ari ik kursch no semakas kahrtas.

Kâ zerams, tad 20. nowembrî sch. g. eewedihs pee mums scho jaw sen gaidito un loti wajadsigo jauno teesu kahrtibu.

Politikas pahrskats.

Wahzija. Posenes teesa nospreeda Polu laikraksta „Dziennik Posnanski" redaktoram Bolewskim 3 mehneschu ilgu zeetuma sodu, tamdehl ka winsch sawâ laikrakstâ bija droschaki runajis pret tautas apgaismoschanas ministri, ihpaschi par to, ka Pruhsijas waldiba aisleegusi weetigajâs tautas skolâs mahzit polisku.

Firsts Bismarks eerunajis sawam dehlam fonografâ schahdus wahrdus: „Esi mehrens strahdaschanâ, ehschanâ un pat drusku dserschanâ — scho padomu dod tehws dehlam."

— Wahzijas keisars ar keisareeni winu zeturtdeen aizsteja us Italiju.

Franzija. Kâ sawâ laikâ jaw sinots, tad kahds Perrens isschahwa us republikas preekschneeku Karno. Laundari apzeetinaja; tagad winsch islaists is zeetuma un sapiktojees rakstijis Karno kundzei wehstuli, kurâ winai pahrmet, ka ta wina seewai bijusi peepalihdsiga pa to laiku, kamehr winsch pats bijis zeetumâ. Rahdâs, ka schis zilweks pateesi ir prahtâ juzis.

Austro-Ungarija. Widus-Austrijâ esot leeli pluhdi; daudzâs weetâs pat dselsszeła dambji esot isskaloti.

Belgija. Bulansche, laikam gribedams tuwaku buht pee Franzijas robeschâm, peeprasijis pee Belgijas waldibas, waj wina ne-atkautu, ka winsch usturetos Belgijas robeschâs. Belgijas waldiba atbildejusi, ka wina atlauschot usturetees sawâs robeschâs, ja winsch pawisam atsazischotees no sawas politiskâs rihkoschanâs.

Serbija. Laikrakstam „Standard" no Belgrades pa telegrafu peesuhtitas tuwakas sinas par 13 gadus wezâ karala Aleksandra satikschanos pirmo reisi ar sawu mahti. Karalis wispirms sawu mahti apsweizinajis militarisku un runaja schahdu runu, ko wina audzinatajs Dokitschs winam bija usrakstijis: Kâ karalam man peenahkâs zeenit sawu personu, kâ ari likumus. Tamdehl es lihdz schim nedrihksteju sawu mahti redzet, jo man wajadseja paklausit sawa tehwa pawehlei, kas man labprahtigi kroni atdewa un kura noteikumeem es arweenu paklausischu. Bet

Feletons.

Par lihposchâs kakla sehrgas (difteritis) isplatischanu.

II.

Isgahjuschâ numurâ eewehrojam tihribu kâ swarigako lihdzekli pret lihposchâm slimibâm. Ja apskatamees, kâ stahw ar tihribu pee mums us laukeem, tad tur atleek daudz ko wehletees. Ihpaschi pa leelakai dalai neteek wehriba greesta us tihru gaisu dsihwojamâs istabâs. Daudzkahrt masâ istabâ guk kopâ wairakas familijas, tur atrodâs gulta pee gultas, wakarâ wehl daudzeem jagul us grihdas, us muhrischa, kur nu katris war weetas atrast. War gan domatees, kahdi isgarainojumi tur naw. No rihta tahdâ istabâ no tihra gaisa ee-ejot ir gandrihz nahsis zeeti jatur, tur isgarainojumôs war, kâ mehdz sazit, zirwi pakahrt. Waj gan kahdam prahtâ nahks, no rihta durwis jeb logu attaisit, lai tihrs gaiss eenahk istabâ, lai ta tiktu iswehdinata? Ne domat ne! No rihta uszehluschees katris domâ tik us sawu darbu, bet ka ari dahrgâ weseliba buhtu peekopjama, tas nenahk neweenam prahtâ. Leelee un spehzigee zilweki, pa lauku strahdadami dabu tihru gaisu ee-elpot, bet nespehjneeki, wezais tehtinsch jeb mahmina, tup zauru deenu sawâ kaktinâ. Tapat ari ir ar maseem behrneem. Wasarâ tee wehl isskraidâs pa sehtu, bet seemâ teem gribot negribot ir jatup aiskrahsnê, jo daudzkahrt tee nedabu ir ne apgehrbu, lai tik seemâ pa lauku neskraiditu. War gan eedomatees, kâ ar schahdu behrnu weselibu stahw. Wini isskatahs bahli, nonihkuschi.

Naw nekahds brihnums, ka ar laiku iszelâs daschadas slimibas, pee maseem behrneem ihpaschi kakla sehrga, pee pee-auguscheem karstuma gula u. t. t. Nu wehl peenahk tas nelahgums, ka, ja mahjâ kahds saslimst ar weenu waj otru slimibu, tad ta ahtri war peelipt ari ziteem, weenkahrt zaur to, ka weenâ istabâ tik daudz lauschu kopâ dsihwo un otrkahrt, ka par tihru gaisu istabâ nemaz netop gahdats; slimibas dihglischi pa netihro gaisu wairot wairojâs un tâ sehrgu arweenu tahlaki isplata. Gultas drehbes ari netop nemaz iswehdinatas, daudzkahrt schahdi tahdi kankari gultâ us lubâm usmesti tur gadeem peepelejuschi stahw. Daudz ja sestdeenâ tos apgreesch us otreem sahneem.

Mahzits ahrsts ari neteek pee slimneeka pa leelakai dalai saukts; atnahk Aisupu tehtinsch jeb winsehtas mahmina, tee ir tee ihstee „labdari." Leeleem leek dot apwahrdotu sahli, laisch ahderes u. z., masos behrnus leek daudzkahrt pirtî „isswehpinat." Mahzitu dakteri it beeschi tamdehl ween newed mahjâ, ka kaunâs winu tahdâ netihrâ istabâ eewest. Waj nu jabrihnâs, ka daschâ mahjâ gandrihz wisi saslimst un daudzi nelaikâ teek aissaukti us winu pasauli! Kamehr, ja leelu wehribu liktu us tihribu, us tihru gaisu istabâ, sehrga nespehtu tâ isplatitees. Ja kahdâ mahjâ kahds nomirst ar lihposchu slimibu, tad netik ween miruschâ gultas drehbes tuhlit ja-isnes ahrâ, bet ari ziteem eedzihwotajeem sawas gultas un zitas drehbes kreetni ja-iswehdina, lai tanî sakrahjuschees slimibas dihgli tiktu isnihzinati. Bez tam istabu war isslazinat ar remdenu uhdeni, kuram peeleeta klaht karbola skahbe, ko dabu apteekâs pirkt. Schai karbola skahbei ir ta ihpaschiba, ka ta slimibas dihglus isposta, samaitâ, tâ ka tee sawu spehku saude.

Sche nu peeminejam tihribu dsihwojamâ istabâ, bet ja apskatamees muhsu semneeku sehtâ tahlaki, tad ari ahrpus dsihwojamâs mahjas atradisim deesgan netihribas, kas ir slimibu weizinatajas.

Ne masu lomu spehle ari dseramais uhdens. Pehdejâ laikâ mahziti wihri ir atraduschi, ka zaur nelahga dseramo uhdeni top weegli wisadas sehrgas isplatitas. Ari us scho buhschanu muhsu lauzineeki negreesch nekahdas wehribas. Uhdeni daudzkahrt sawâm wajadsibâm isleeto no kahda masa dihkischa mahju tuwumâ, kur wisadi netihrumi satek. Ja ari kam aka ir, tad to reti, jeb gandrihz nemaz netihra, tur eekschâ wardes un ziti kukaini mudschet mudsch. Tapat leels nelahgums ir tahdeem, kas uhdeni smek no garam tekoschas upes jeb upites. Ap rudens laiku teek katris uhdens eedobums isleetots preeksch linu mehrzeschanas. Tâ tad beeschi gadâs, ja mahjâm naw akas jeb kahda awota tuwumâ, ka ja-isleeto gandrihz bruhns uhdens sawâm wajadsibâm. Peenahkoschâm eestahdêm buhtu ihpaschi us scho nebuhschanu leela wehriba jagreesch. Ne masak skahbigs ir ari purwa uhdens. Tamdehl katram saimneekam wajadsetu par to ruhpetees, ka pee mahjas ir tihrs uhdens. Ja zitadi ne-eet, tad buhtu jarok akas ar wahku wirsû, lai nenoteek kahdreis nelaime ar maseem behrneem. Schahdas akas tikai tad buhs derigas, ja tahs beeschi istihrihs, kamehr otradi tahs war buht ne masak skahbigas, kâ netihrs purwa jeb zits uhdens.

Tagad, apskatijuschi wispahri slimibas zehlonus, mehs greesisimees atpakal pee raksta pirmâ galâ minetâs lihposchâs kakla sehrgas jeb difterita atpakal un eewehrosim, kahdus lihdzekłus mahziti ahrsti wehl pret scho bihstamo slimibu eeteiz un kahdas sihmes ir, no kuram lai nojehgtu, ka pateesi muhsu masinais saslimis ar scho sehrgu.

Mahziti ahrsti isschkir weeglas un gruhtas saslimschanas. Weeglajôs gadijumôs ir tikai mass drudzis, jeb daudzkahrt naw nemaz; behrni juhtâs noguruschi, wineem ir weeglas galwas sahpes un rihdami sawelk sahpigi zihmi. Ja eeskatâs schahda behrna rihklê, tad redz us mandelêm baltgani-pelekus plankumus; schee pamazam top leelaki un saweenojâs weenâ jeb wairakôs leelôs plankumôs. Pehz kahdam deenam wirsejâ garosa nokriht nost un nu apaksch tahs redz eesarkanu wahti, pa kuru weegli tek asinis. Pamazam behrns atwesekojâs un wisa saslimschana war beigtees, bez ka behrns buhtu slims gultâ gulejis. Schahdi atgadijumi isdzeedejâs ir bez ahrsta peepalihdsibas. Bet gluschi zitadi tas ir ar gruhteem atgadijumeem. Ari sche daudzkahrt saslimschana israhdâs weegla, bet tik retôs gadijumôs. Pa leelakai dalai slimiba eestahjâs ar wemschanu, stipru drudzi un galwas sahpêm. Rihschana ir loti gruhta; waloda kâ pee eesnam eet zaur degunu; bariba, ko eenem, nahk atkal pa muti un degunu atpa-

nu tagad es drihkstu sawu karaleeni-mahti Serbijas robeschâs apsweizinat un es zeru, ka wina nedaris nekahdas gruhtibas waldibai. Wina war buht pahrleezinata, ka es kà winas dehls winu weenumehr sawâ sirdî usglabaschu.

Saprotams, ka schahda jaunà sehnina usruna uf Nataliju darija jozigu eespaidu, un bef nekahdas tahlakas eewehribas wina atbildeja:

„Manu mihlo sehnin, tu wehl esi par jauninu, lai schahdu usrunu turetu. Pateesibâ Tew wehl wajadsetu rotalatees ar sehneem no Tawa wezuma un neweenas awises nelasit, lihdſ Tu topi wezaks. Kerees pee nopeetnàm grahmatàm un paklausi sawu skolotaju padomeem. Zeeni sawu tehwu un sawu mahti, bet it sewischki sawu tehwu, kuram Tew par karala kroni japateizàs. Bet ne-aismirsti ari pee tam, ka Tu esi Serbijas dehls un ka Tew preeksch sawas tehwijas wajaga wisu usupuret."

Un dehls saprata sawu mahti, smehjàs un nahkoschâ azumirklî peeglaudàs pee winas mahtes kruhts, kad wina tam uffauza: „Nahz schurp, Sascha!"

Greekija. Leelknass Tronamantineeks scho pirmdeenu nobrauza Atenâ un tika sirsnigi apsweizinats no kehnina familijas un publikas. Keisariskà Augstiba Leelknass Tronamantineeks dahwajis kehninam 4 skaistus sirgus.

Melnkalnes knaseenei Milenei schinis deenâs peedsima dehls.

Wirtemberga. Uf Wirtembergas tronprinzi Wilumu kahds laundaris isschahwa, kad winsch brauza uf basnizu. Par laimi lode netrahpija. Laundaris apzeetinats.

Portugalijas kehninsch Ludwikis I. winu zeturtdeenu nomira. Wina dehls, Braganzas herzogs, usnehma waldibu kà Karlos I.

Kehninsch Karlos islaidis proklamaziju, kurâ winsch saka, ka wina tehws sawâ waldibas laikâ esot bijis meera draugs, kas zeenijis katru tizibu, brihwibu, weizinajis tiklibu un attihstibu. Kas uf winu paschu sihmejotees, tad winsch arweenu ruhpeschotees par Portogalijas labklahjibu, zensdamees tapat kà wina nelaika tehws, eemantot tautas mihlestibu un ustizibu. Kehninsch tahlak apsolàs apsargat Romeeschu-katolu basnizu, gahdat par likumeem un wispahrigi ruhpetees par tautas labklahjibu. Pehdigi kehninsch pasludina, ka ministri paleekot sawôs lihdsschinigôs amatôs.

Seemel-Amerika. Amerikaneem, kà rahdàs, ir loti pee sirds kehrees, ka Franzija isrihkojuse tik sposchu wispasaules isstahdi; wineem ihpaschi laikam nepatihk tas, ka Franzija schim brihscham war lepotees ar to, ka winai ir wisaugstakais tornis pasaulê. Tamdehl Saweenotâs walstis sahkuschi naigi rihkotees uf nahkoschu wispasaules isstahdi. Schahdu isstahdi kahro uf reis isrihkot trijâs leelâs pilsehtâs, proti: Sen Lui'â, Tschikagâ un Nujorkâ. Tà ka wisi reisâ tatschu newar wispasaules isstahdi isrihkot, tad laikam Nujorkai paliks preekschroka. Tamdehl tur jaw sastahdijusees isstahdes komiteja, kas naigi ween jaw rihkojàs. Saprotams, ka milsigi augstà torna ari nedrihkst truhkt un lai Amerikaneeschi buhtu pahraki par wiseem, tad nodomats, torni buhwet wehl kahdas 300 pehdas augstaku, nekà Parisê.

Wehstules un sinojumi.

(„Mahjas Weesa" originalas korrespondencijas.)

No Jumurdas mums raksta: Septembrî nosagta muischâ twaika kulmaschinai dsenama sikſna; skahdi rehkina uf kahdeem 70 rubleem. — Walol-Keisarôs jauns puisis, J. K., pee sirgu dsenamas kulmaschinas breesmigi sadragajis kahju; pee dsenamo ratu skruhwes meesas gabali palikuschi un daschas dsihslas pahrrautas. Nelaimigais zeesch ne-issakami leelas sahpes. — Kahdam schejeenes D. kgam isdewees deesgan jozigs gabals. Minetais kungs gribejis mihlestibas saites ar naudu sarausstit. Winsch nogahjis pee S. kga jaw saderinatas bruhtes un dewis 30 rublus naudâ un sudraba keschas pulkstenu ar wisu kehdi, ar to norunu, ka lai wina no S. kga atsakotees. Bruhte gan leegusees dahwanas peenemt; bet kad D. kgs naudu lihdſ ar pulkstenu eemetis klehpî un aisgahjis, tad tahs bijuschas jasanem. Otrâ deenâ wina naudu lihdſ ar pulkstenu nonesuse pee sawa mihlakà, S. kga, un apwaizajusees, ko lai darot ar schahm dahwanàm. S. kgs dewis padomu, lai usskatot tahs kà kahsu dahwanu no sinamà kunga. Te peerahdijums, ka taisnai mihlestibai ir stipra wara, ta nelaujàs wilinatees no nedsihwa metala sposchuma. Margers.

No Ehrgleem mums raksta: Kà dabas brihnums teek usskatits, ka schejeenes Osolin mahjas dahrsâ ahbelite sahkuse seedet pilnâ kuplumâ. Margers.

Kahds Wez-Peebalgsenu zelineeks, kas bija Rigâ eebrauzis, mums sino, ka zelsch no Jahna wahrteem Rigâ lihdſ pat Suntascheem esot loti grumbains, ihpaschi ap Kangareem, tà ka daschâ weetâ wesums warot lehti apgahstees. Zeli gan esot nupat kà laboti, bet loti nepilnigi, wezu wezàs grumbas palikuschas tapat ne-islabotas. Zelineeks issaka karsto wehlejumos, kaut jel peenahzigàs eestahdes par to ruhpetos, ka ihpaschi leelais zelsch, kur tagad tik daudſ zelineeku uf Rigu un atpakal braukà, tiktu peenahkoschi islabots.

Iſ Walsts galwas pilsehtas.

Peterburga. Keisara Majestates ar Augstajeem Behrneem winas peektdeenas wakarâ plkst. 10½ sweiki un weseli pahrbrauza Gatschinâ.

Peterburga. Eewehrojot to, ka noseedsneekeem, kuri aissuhtiti uf Sachalinu pee spaidu darbeem, atnemtas wisas familijas teesibas un winu familijas teem ne-eet lihdſi, tapuschas aiskustinatas domas, aissuhtiteem noseedsneekeem atlaut prezetees no jauna, bef senakàs laulibas formelas isschkirschanas.

Meschu departaments nodomajis audsinat sargmeschus un preeksch ta noluhka prasot 90,000 rbl. leelu kreditu.

Waldoschâ senatâ preeksch kahdàm beenàm tika pahrbaudita Aisupes pagasta teesas (Kursemes gubernâ, Talsu aprinkî) suhdsiba pret gubernas waldi. Leeta bija sekoscha: Aisupes pagasta teesa suhdsejàs pee Kursemes gubernas waldes par muischas poliziju, kura weenadi ar winu sarakstàs Wahzu walodâ. Kad pagastteesa uf sawu suhdsibu nedabuja nekahdas atbildes, wina greesàs pee Waldoschâ Senata ar suhdsibu par gubernas waldes kaweschanos, isschkirt no min. teesas aiskustinato jautajumu. Senats, eewehrojot, ka likums semakàm teesu eestahdèm ne-atwehl pret saweem preekschneekeem west suhdsibu, pogastteesas suhdsibu atstahja bef eewehribas, ne maſ tahlak ne-eelaisdamees tahs saturâ.

Peterburgâ isnahkschot drihsumâ jauns dahrskopibas mehneschraksts Kreewu walodâ, kas nosaukschotees par „Плодоводство".

Peterburgu ar Maskawu gribot saweenot zaur telefonu.

Peterburgâ, 1. septembrî kahds M. Bernara kungs ar waldibas atlauju atwehris konzertu un teatra agenturu. Agentura eemaksajuse par droschibu krona rentejâ 15,000 rbl. Wisi konzertu un teatra mahkslenieki, kas weetas mekle, top usaizinati, lai agenturai eesuhta sawu repertoaru, awischu rezensijas un fotografijas. Balsu pahrbaudijumi notikschot diwas reisas nedelâ. Agenturas adrese: Peterburgâ, Newski prospektâ Nr. 74.

Peterburga. Ir issludinats iswilkums iſ walstskontroleera sinojuma par 1888. gada walsts budscheta realisescha nu. Kahrtigu eenehmumu bijis 898,531,000 rbl., par 44 milj. wairak nekà eepreeksch aprehkinats; kahrtigu isdewumu bijis 840,419,000 rbl., gandrihſ par 13½ miljonu masak nekà eepreeksch aprehkinats. Pehz kahrtigu un ahrkahrtigu isdewumu segschanas pahri palizees 34,171,000 rbl.

Swehtais Sinods islaidis preekschrakstu, ka gariga resora basnizas un zitâs skolâs ja-eewed laukſaimneezibas mahziba.

Leelknass Peters Nikolajewitschs, kas nupat iswesetojees no plauschu karsona, ar laulatu draudseni aisbrauzis uf Egipti.

Peterburgas pilsehtas walde nolehmuse gahdat par lehtu kreditu preeksch nabagakeem eedsihwotajeem un priwataisdewu kases aprobeschot.

Domenu ministerija eetaisischot ihpaschu swejneezibas nodaku sem profesora O. A. Grimma wadibas.

Eekschleetu ministerija pahrbaudot isgahjuschâ wasarâ uf Peterburgu sasauktas Baltijas gubernatoru padomes komisijas darbus par galigu likuma sastahdischanu Baltijas gubernu semes preslandu kahrtibai. Scho preekschlikumu wehl scha gada beigâs eesneegschot Walstspadomei dehl pahrbaudischanas, lai to jaw nahkoscha 1890. gada pawasarî waretu islaist kà likumu.

Redelas pahrskats par notikumeem Baltijâ.

Wisas skolu preekschneezibas dabujuschas no mahzibas apgabala kuratora rakstu, kurâ pehz tautas apgaismoschanas ministra nosazijuma 17. oktobris tiklab skolotajeem kà skolneekeem jaswin kà swehtku deena, ka schinî tik swarigâ deenâ, kur muhsu Augstais Semestehws lihdſ ar Familiju tik brihnischkigi tika isglahbts, mahzibai naw janoteek.

No Stukmaneem „D. L." raksta: Naktî 3. oktobrî Strenkulu A. St. kgam, no walsts nama uf mahjàm ejot, usbrukuschi slepkawas. Netahlu no „Waldsteinas" destilaturas zelsch eet pàr Lokstinas upiti; upitei abâs pusês beesi kruhmi. Tik ko A. St. kungs pee upites nonahzis, isdsirdejis balsi pakluſi tschukstam: „Paschu laik' jaw nahk, nu tik wirsû!" Pirms wehl dabujis apskatitees, kad wairak maskoti tehwini isskrehjuschi iſ kruhmeem un brukuschi winam wirsû. A. St. kgs sahzis behgt, usbruzeji dsinuschees pakal un ar akmena sweedeenu eewainojuschi winu kahjâ; St. kgs nu israhwis rewolweri un draudejis schaut, ja kahds winam kerschotees klaht. Bet tas neko nelihdsejis, tee winam krituschi wirsû, tadehl winsch isschahwis trihs reisas uf usbruzejeem. Waj lodes kahdam kehruschas, naw sinams, bet usbruzeji tuhdaſ pasuduschi kruhmôs. Polizija dsen noseedsneekeem ruhpigi pehdas, un zerams, ka tee pelnitam sodam ne-ismuks. Domas kriht uf kahdu panihkuschu muhrneeka strahdneeku, kursch jaw ilgaku laiku te Stukmanôs blaudàs apkahrt, un usbrukuma wakarâ redsets ar aissegtu waigu gar „Jauno krogu" apkahrt slahpstamees. Waj usbrukums notizis ar aplaupischanas noluhku, waj aiſ atreebibas, naw sinams.

Uſ Jaun- un Wez-Kahrku robeschàm, kà „Walkas Anz." sino, 29. septembrî atrasts Jaun-Kahrku Mahras mahjas ihpaschneeka Garsila weenigais dehls sadragatu galwu, kas notizis ar rungu jeb akmeni. Nelaikis bijis no 27. septembra pasudis.

Aistraukleeschi 8. oktobrî, kà „B. W." sino, eeswehtijuschi sawu jaunbuhweto skolu un pagasta mahju, isrihkodami wispirms teatri, tad konzertu un beigâs balli. Isrihkojumi bijuschi labi apmekleti.

Walmeeras Latw. beedr. namâ 8. oktobrî, kà „B. W." sino, bijuschi sapulzejuschees Walmeeras aprinka walsts wezakee, sem aprinka polizijas preekschneeka wadischanas, lai apspreestu, kà buhtu swinams 20. nowembris, jauno teesu eeweschanas deena, un kahda peeminas sihme schai deenai darama? Sapulzejuschees bijuschi kahdi 25 walsts wezakee, daschi pagastu skrihweri un pagasta teesu preekschneeki, kà ari daschi priwatzilweki. Pehz ilgakas pahrspreeschanas un pahrlikschanas sapulze nospreeduse, ka walsts wezakeem ja-apnemàs sawàs walstis brihwprahtigas dahwanas lasit un zaur tahm schai deenai darit kahdu peeminu. Kahdam labdarigam mehrkam schahdas dahwanas buhtu isleetojamas, to wehlaku noteiks. Beidsot sapulze issazijuse wehleschanos, 20. nowembri kopigi swinet.

Godigs saglis. No Ogres „B. W." sino, ka tur preeksch kahda laika tikuschas nosagtas lubu taisitajam Wizam daschadas leetas, 200 rbl. wehrtibâ, bet tagad nakti no 30. sept. uf 1. okt. sagtàs leetas bijuschas atnestas atpakal un noliktas klehts durwju preekschâ. Isstruhzis tikai diwu kaschoku un 6 rbl. naudas.

No Weselauskas, Raunas dr., „B. W." sino, ka tureenes Pakot krodseneeks pawasarî peenehmis kahdu A. par puisi, kas wisâ apgabalâ isslawets par leelu stiprineeku, tà ka daschi winu dehwejuschi par „Simsonu." Krodsineeks drihſ ween dabujis sawa puischa leelo spehku baudit, jo winsch, kad gribejis eemest tscharku un krodsineeks to leedsis, tad isssweedis winu paschu no bufetes un eebaudijis pehz patikschanas. Krodseneeks beigâs bijis peespeests, puisi atlaist. Puisis nometees turpat tuwumâ esoschâ smehdê. Kahdâ naktî krodseneeks eeraudsijis sawas klehts durwis walâ; tur eegahjis, atradis eekschâ sawu bijuscho puisi. Pehdejais usbruzis krodseneekam un winu tà peedausijis, ka esot maſ zeribas uf atweseloschanos. A. apzeetinats.

Meerteesneschu sehdekli Kursemê buhschot schahdâs weetâs: Dobeles aprinkî — Jelgawâ un Dobelê; Bauskas aprinkî — Bauskâ un Leel-Eezawâ; Jaunjelgawas aprinkî — Jaunjelgawâ un Jehkabpilî; Iluksstes aprinkî — Iluksstê un Griwkâ; Tukuma apr. — Tukumâ un Wez-Auzê; Talsu apr. — Talsôs un Sabilê; Wentspils apr. — Wentspilî un Ugalê; Kuldigas apr. — Kuldigâ un Saldû; Aisputes apr. —

---

kal; apaksch-schoku un kakla dseedseri ustuhkst. Ja eeskatàs mutê, tad redſ wisadus plankumus netik ween uf mandelèm, bet ari uf uhpja, uf mehles saknes, pee schaunàm un pat degunâ. Drudsis arweenu wairak jeb masak krata. Slimibai tahlak attihstotees mana asinu sagiftescha nu, kas redsams no ta, ka slimneeku sanem leels aukstums un drudsis un pa degunu tek asinis. Pehdigi slimneeks paleek loti nespehzigs un nahwe drihſ atswabina winu no sawàm mokàm. Ja sasirguschais scho slimibu laimigi pahrzeesch, tad atweseloschanàs welkàs loti gausi, winam wehl wisadas kaites japahrzeesch, kas no pirmàs saslimschanas zehluschàs. Difterita slimiba war usnahkt patstahwigi jeb ta daudskahrt aisnem behrnus, kas tik ko slimo ar scharlaku, masalàm, garo kahsu u. t. t. No 100 slimneekeem, kas ar kakla sehrgu saslimst, mirst arweenu 30—60, tà tad ir katrâ sinâ loti bihstama.

Mahziti ahrsti dod wehl schahdu padomu, kà no saslimschanas issargatees: Kur jel maſ eespehjams, tur weselos wajaga atschkirt no slimneeka; bet ja tas naw eespehjams, tad wismasakais zeeti wajaga sargat, ka weselee nenahk sadurschanâ ar saslimuschajeem.

Te wehl waretu gan peeminet kahdas sahles, kas teek pee schahdeem slimneekeem leetotas, bet tas nebuhs ne no kahda swara, jo ka te jagreeschàs pee mahzita ahrsta, bet newis pee kaut kahda puhschlotaja, tas pats par sewi saprotams! Nemahzits zilweks ar sahlèm slimneekam wairak kaitês, nekà labu daris.

Wisu par lipigàm slimibàm sazito war sanemt schahdôs wahrdôs: „Sargees pats, tad ir Deews tewi sargàs!" —ls.

Tilts starp Franziju un Angliju.

Zilweks zaur sawu no pascha Deewa doto prahtu isgudro leetas un padara darbus, par kureem jabrihnàs. Lai tik peeminam milsigo Eifela torni, ko scho wasaru pa isstahdes laiku tuhkstoscheem un atkal tuhkstoscheem zilweku apbrihnoja. Knapi mehs esam ar scho brihnumu apraduschi, kad no Amerikas nahk sinas, ka tur nodomats zelt wehl daudſ augstaku torni, nekà ir Eifela tornis Parisê!

Apbrihnoschanu pelna ari dselsszelu buhwes pa augstu kalnu apakschu. Zik smalki tur newajaga rehkinat, ja par peem. eesahk rakt kalnâ zaurumu jeb tuneli no diwàm pusêm un pehdigi kalna apakschâ abi razeji kahdu deenu weens otru jaw dsird rokam un kalam, naw ilgi, te abi strahdneeku pulzini saduhràs kopâ — tunelis ir no abeem galeem sahkot israkts zauri!

Ja mehs jaw brihnamees par schahdu tunelu rakschanu uf sausas semes, zik daudſ wairak nebuhtu jabrihnàs par zilweka gudribu, kas sawâ laikâ schahdu tuneli gribeja rakt pa juhras apakschu starp Franziju un Angliju!

Pehdejâ laikâ nu ir schahdas domas atmestas; tuneka weetâ nahkuschi uf domàm, pahr scho juhras schaurumu buhwet milsigu tiltu! Un schee naw wis tikai weeglprahtigi isteikti wahrdi, bet skaidra nopeetniba; mahziti wihri ir aprehkinajuschi un isgudrojuschi, ka schahds tilts ir pateesibâ usbuhwejams.

Winu nedelu Parisê tika notureta mahzitu wihru sapulze, kas scho milsigo buhwi tuwaku apspreeda. Par to lasamas schahdas sinas:

Pirmajâ apspreeschanas deenâ pahrrunaja Schneidera un Hersenta kungu preekschlikumu par buhwejamo tiltu par Lamanschas juhras kanali. Pehz scha plana tilts buhtu buhwejams no Grinesa raga — starp Kalê un Bulonas pilsehtàm — pahri uf Folkestonu. Laikraksts „Times" par scho eewehrojamo nodomu pastahsta schahdus sihkumus. Starp schàm abàm weetàm ir juhra wisschauraka un pahra weetâs uhdens dsilums tikai 20 lihdſ 25 pehdu, zaur ko darbus weeglaki ir eesahkt. Juhras dsilums ap scho weetu ir 75 lihdſ 160 pehdu; wisdsilaks ir ap scha juhras schauruma widu. Juhras dibenu jaw sawâ laikâ ismekleja, kad bija nodomats, rakt tuneli; pehz toreisejeem ismeklejumeem ir isdibinats, ka sche war droschi buhwet milsigos pihlarus, uf kureem tiltam jastahw. Pats tilts buhtu buhwejams no tehrauda; preeksch buhwes buhtu wajadsigs tà ap 1 miljonu tonu (2 miljardi mahrzinu) tehrauda, no ka pusi Franzija un otru pusi Anglija gahdatu, zaur ko scho abu semju ruhpneeziba stipri pazeltos. Isdoschanas aprehkinatas preeksch pihlaru usmuhreschanas uf 380 miljoneem franku, dselsdarbi uf 480 milj. franku, tà tad pawisam tilts ismaksatu 860 miljonu franku. Tiltu warês usbuhwet 10 gadu laikâ. Pihlari buhs 300 lihdſ 1500 pehdu weens no otra. Domà, ka kugoschanai zaur scho tiltu nenahks nekahdi kawekli zelâ, ka tamdehl wina buhwe buhtu atmetama. Tilts tiks tik augstu buhwets, ka pee wisaugstakà uhdens wehl arweenu buhs lihdſ 170 pehdu no tilta apakschas lihdſ uhdens wirsai, un winsch tiks isleetots weenigi dselsszela wajadsibàm, kamdehl ari nodomats likt dubultas sleedes. Uf tilta buhs eetaisitas waktneeku stanzijas; tur warês eetaisit ari bahkas, kuru krahsotà uguns waretu kugeem buht par zeta rahditaju. Lai nezeltos domas, ka kara atgadijumâ schis tilts waretu palikt draudoschs, tad Schneidera un Hersenta kungi ir planu tà eegrosijuschi, ka itin weegli waretu tahs tilta dalas isahrdit, kas tuwak pee zeetas semes, zaur ko pa to wairs newaretu uf sausas semes malâ tikt. Pee wispahrigà plana atradàs loti daudſ sihmejumu, no kureem wareja wisus buhwes sihkumus tuwaki redset. Apspreeschot buhwi tuwaki tika ari peesihmets, ka tunelis isnahktut lehtaki un ka tilta pihlaru buhwe buhtut loti gruhti isdarama, tomehr sapulze beigâs atsina, ka schahda tilta buhwe esot gan eespehjama. Sapulzes preekschneeks pat isteiza, ka pasihstamais inscheneers Dschons Fowlers winam isskaidrojis, ka schis esot gataws usnemtees tiltu buhwet pahr juhru no Franzijas uf Angliju. Ta swarigakà leeta esot nauda, teiza sapulzes preekschneeks, bet kas uf scho sihmejotees, tad kahds wisleelakais bagatneeks Franzijâ esot apsolijis tilta buhwi pabalstit tiklab ar naudu kà ari ar padomu.

Tà tad war lehti notikt, ka mehs nahkotnê waresim it weegli un ahtri pa dselsszelu nobraukt no Franzijas uf Angliju jeb atkal otradi.

Aisputê un Preekulê; Grobinas apr. — Leepajâ un Grobinâ.

Jelgawas Latw. beedribas Rakstneezibas Nodalas pehdejâ sapulzê preekschneeks sinoja, ka Nodalai eesuhtijuschi etnografiskus materialus:

1) Mesewskis (is osolneeku-erzogneeku apgabala): 1 pasaku, 2 tautas dseesmas ar meldijàm, 1 teiku is osolneekeem, 20 mihklas, rotalu „katschku sist", druszinas is wezeem laikeem (par welu laiku) ꝛc. 2) Dreimanu Jahnis (is Zeezeres): 239 tautas dseesmas. 2) Tuhbu Jahnis (is Schwitenes): tautas dseesmu krahjumu. 4) Sumbergu Krischus, J. Palewitschs, Harteka Adolfs un Alkschnu Jekabs: 1160 tautas dseesmas, salasitas Rokaischu, Kasdangas, Talsu, Paplaktes, Ingulu, Meschneeku un Raibeneeku nowadds. 5) Wezkalnu Jahnis (is Walles): tautas dseesmas.

Preeksch musejas dahwajuschi: 1) Schpakowskis (Jelgawâ) 42 wezas monetas. 2) Mesewsku Jahnis — 3 Kreewijas graschus un 1 wiltotu 20 kap. gabalu. 3) A. Kreewinsch (Jelgawâ) — 1 sudraba monetu. 4) Ansons (Jelgawâ) — 2 sudraba monetas. 5) Mahrtinsch Irdeneeks (Jelgawâ) — herzogam par godu kaltu medalu, kura atrasta kahda Kalnamuischas saimneeka dahrsâ. 6) A. Seemels — drahnâ eetihtu bronsa swehtbildi (atrastu Meschotnes Kopju mahju laukôs). Tad wehl J. Straume nodewa no dailsihmetaja Krehslinu Jahna (Widsemê) dahwatus trihs sihmejumus: Krustapils drupas (Neuhausen), Werawas aprinki, Jersikas krasts un Sehrpils. (Tehw.)

No Griwkas „R. W." sino, ka Jlukstes aprinka preekschneeks dabujis preekschrakstu, apkihlat wisu Kalkunes muischas un Griwkas meestina ihpaschneeka G. v. Oettingena (Rigas pilsehtas galwas dehla) mantu, paradu dehl. Paradu suma istaisot wairak nekâ miljonu rublu.

No Melnàs juhras Kaukasijas peekrastes raksta „Walgusam", ka nesen islaistais jaunais meschu apsardsibas likums sihmejotees ari uf Kaukasiju. Bet kolonisti luhguschi waldibu, lai atweeglo winu likteni un neleek tur ispildit jaunà likuma nosazijumus, jo Melnàs juhras peekrastê leelakâ semes daka esot sem mescha un eenahkuscheem kolonisteem esot loti mas eestrahdatas semes. Waldiba schehligi eewehrojuse winu luhgumu, zaur ko wineem tagad atkal ir brihw meschus nolihst, laukus paplaschinat un medit.

Is Rigas.

Pasinojums. Pilsehtas eedsihwotajeem zaur scho teek darits sinams, ka 17. oktobrî, kurâ deenâ Wina Majestate un Wisaugstàs Keisara Familijas brihnischkigai isglahbschanai is draudoschàm breesmàm par peeminu uf platscha Dinaburgas dselsszeka wokfala preekschâ usbuhwetà basnizina tiks eeswehtita, schim plazim tuwejàs eelas no pulksten 11 rihtâ lihds eeswehtischanas beigàm preeksch brauzejeem buhs aistaisitas. Ekipaschu un wesumu satiksme minetâ laikâ tiks aptureta: Aleksandra, Suworowa un Marijas eelâ no Elisabetes eelas lihds Teatra bulwaram un tàm krusteem pahri ejoschâ Paulutschi eelâ un Tronmantneeka bulwarî, kà ari Wokfala eelâ. No minetàs stundas sahkot ari sirgdselsszeka wagoni pa Aleksandra, Suworowa un Marijas eelàm warès braukt tikai lihds Elisabetes eelai, isnemot Aleksandra eelu, pa kuru wagoni tik ilgam, kamehr basnizas prozesija is Aleksandra-Newski basnizas nebuhs beigusès, tikai lihds Romanowa eelai drihkstès braukt — Ekipaschas ar personàm, kuràm kà swehtku dalibneekeem buhs biletes, pa schihm eelàm drihkstès braukt lihds pulksten 12, bet pehz scha laika wisa zita satiksme, isnemot tikai kahjneekus, tiks aptureta. Ekipaschas swehtku weetu warès sasneegt no Marijas eelas waj Teatra bulwara puses un tàm tad, tiklihds kà eekschâ sehdetaji iskahpuschi, pa Wokfala eelu atkal ja-aisbrauz. Aisbraukschana pehz zeremonijas beigàm notikfees tahdâ paschâ kahrtibâ, tikai otradi. Dinaburgas dselsszeka brauzeenam pulksten 11½ peenahkot, ekipaschas ar pasascheereem drihkstès aisbraukt ari tikai pa Marijas un Kahrla eelàm, kà ari pa Teatra bulwaru. Paulutschi eela un Teatra bulwars buhs aistaisiti un polizijas eerehdni ekipaschàm ar pasascheereem tur atwehlès braukt tikai sewischki wajadsigàs atgadijumôs.

Rigas polizijmeistra weetneeks, polizijmeistra paligs barons Engelhards.

Kugnecibas beedribas „Austras" darboschanas pag. septembra mehnesî. Pehz korespondentredera sinojuma winnedel noturetâ kahrtigâ padomes mehnescha-sapulzê, beedribas kugi rihkojàs schahdi:

1) „Aurora", kapt. Mandelbergs, atronàs zelâ no Borgo (Somijâ) uf Gentu (Belgijâ); 25. septembrî pagahjis gar Kopenhageni.

2) „Auseklis", kapt. Silinsch, atronàs zelâ no Rigas uf Bulonju (Franzijâ); nobrauzis jaw garam Helsingeerai.

3) „Jupiters", kapt. Kagans, no 26. sept. atronàs Setubalê (Portugalijâ) un eenem korku malkas lahdinu preeksch pahrweschanas uf Rigu. Zaur lotscha wainu kugim bijuse masa sadurschanàs ar kahdu Wahzu twaikoni, kas tomehr nekawejuse zela turpinaschanu.

4) „Kolumbus", kapt. Bauers, 26. septembrî sasneedsis Hawri (Franzijâ) un eenem tur krahsukoku lahdinu preeksch pahrweschanas uf Rigu. Celahdetas 475 tonas; weschanas maksa 9 franku par tonu.

5) „Trimpus", kapt. Mikelsons atronàs tagad Rigâ; pee kuga teek isdaritas daschas leelakas reparaturas, preeksch klases atjaunoschanas. Kugis jaw nofraktets kokeem uf Kardiffu, par 13 schil. par loadu, un warès pehz pahra nedelàm atkal ussahkt braukschanu.

6) „Austra", kapt. Prinzis, 21. septembrî atstahjis Awilli (Spanijâ), ar balastu schurp uf Rigu braukdams.

7) „Latawa", kapt. Osolinsch, 25. septembrî atstahjis Kolu (Afrikâ) un atronàs tagad zelâ uf Rigu ar korku malkas lahdinu. Frakts maksa kopâ ap 4200 rbl.

Beedribas kases stahwoklis uf 1. oktobri:

Atlikums no augusta uf 1. sept.	132 r. 77 k.
Eenahkums septembrî . . .	14,768 „ 01 „
Kopâ	14,900 r. 78 k.
Isdots sept. (to starpâ 9700 r. noguldîti bankâ)	13,336 r. 28 k.
Atlikums kasê uf 1. okt. naudâ	1,564 r. 50 k.
Noguldijumi daschadôs wehrtsp.	39,508 „ — „
Pawisam kopâ	41,072 r. 50 k.

Eewehrojot tagadejo prahwo swabado naudas sumu, padome nolehma apskatitees un apwaizatees pehz derigeem kugeem, usaizinat pahrdewejus zaur laikraksteem, un tad isdewigâ gadijumâ eegahdatees atkal kahdu kugi.

Sinibu komisijas pehdejâ sapulzê preekschneeks sinoja par schahdeem eesuhtiteem manuskripteem: P. Muhrneeks bij eesuhtijis tautas dseesmas, ussihmetas Dundagas un Blihdenes apgabalôs, M. Kortans — taut. dseesmas is Tihnuscheem, podporutschiks A. Kreutzbergs is Dinaburgas — tautas dseesmas. Grahmatas dahwajuschi: Baltijas wehsturneeku un pehtitaju beedriba — „Mittheilungen aus der liv. Geschichte. XIV. sehj. III. burtnz. 1889."; M. Kortans — „Psalmen Davids nach französischer Melodei ꝛc. 1622"; P. Enbergs: 1) „Die Abtragung der Festungswerke Riga's und die damit verbundenen Communalbauten. Riga, 1864", 2) Stahsti par to kristigu dseesmu taisitaju Georg Neumark. Rigâ, 1864, 3) Ta brandwihna sehrga. Rigâ, 1838 un 4) „Einige Worte an Kurlands Bauern über die wichtigsten in den Allerhöchst bestätigten Kurländischen Bauerverordnungen enthaltenen Bestimmungen. Von G. von Engelhardt. Mitau, 1818." Wolters is Peterburgas: 1) Разысканія по вопросу о грамматическомъ родѣ. Эд. Вольтера. Ст. Петербургъ, 1882 un 2) Предварительный отчетъ о поѣздахъ по литвѣ и жмуди въ 1884, 1885, 1886 и 1887 годахъ. Э. А. Вольтера; M. Maisits — Livländischer Kalender auf das Jahr 1819. Riga, bei J. C. D. Müller. Adwokats Sakischa kgs sapulzei zehla preekschâ par daschàm wezàm Latweeschu un Wahzu walodâ sarakstitàm grahmatàm, kas runà par schejeeni un schejeenes buhschanàm un kuras tagad isdewiba esot nopirkt. Nolehma, ja ween eespehjams salihgt, tahs wisas eeguht muhsu Sinibu komisijas bibliotekai. Sewischku intresi sapulzê sazehla wezà Stendera „Bilschu-Ahbize", kura paraugam bija atnesta lihds. Musejai tapa dahwatas schahdas leetas: A. Pakalneet jkdse no Krisburgas Meschmuischas dahwaja israkstitu wilnaini, ap 100 gadus wezu; Andr. Kalninsch is Aderkaschu Speltes mahjàm, daschadas senatnes leetas is Ogres krasteem, kur pawasareem, kad uhdens isskalojis, tahs arweenu atrodamas; red. Dihrikis daschadas senatnes leetas un monetas, kas nodotas „Balt. Wehstn." redakzijâ un ekspedizijâ preeksch Latweeschu musejas; stud. Strautmans daschadas wezas leetas, israktas Bukaischu pagastâ; Karlis Behrsinsch, Turaidas wezôs kara kapôs atrastus 2 dselss zirwjus un 1 jehreni; Jansonu Jahnis, Leel-Platonê, 7 wezas nandas; adw. Sakits — daschadas mantas un wezas leetas is Belgijas, Franzijas un Wahzijas, ko zelodams sakrahjis; Sahks, Majorôs, 1 monetu un no nel. Ilstera — senakôs karôs leetots (sirgu) kahju sabakstamais dselss.

Pahrspreedumi sapulzê grostijàs wairak ap komisijas eekschejàm darischanàm, ap winas sastahwu pret Musikas komisiju, ap jautajumu isskaidroschanas wakaru organisescha nu u. z. Par beedreem komisijâ usnehma: skolotaju Simonu Nowizki un eerehdni Augustu Wahrtinu.

Terbatas celâ Nr. 25, kà „B. W." no droschas puses sino, dsihwojot kahda seewina, kura no Lutera tizibas bij pahrgahjuse kahdâ tizibas sektê un pehz tam apmeklejuse murgotaju sapulzes, tagad eesot tik tahli apmurgota, ka wairs kristigo kauschu swehtdeenu ne-atsihstot par ihsto swehtdeenu, bet lihds ar Schihdeem swehtijot sestdeenu, jo pehz winas domàm schi deena esot weenigi Deewa dibinatâ swehtdeena. Mineto deenu wina swehtijot stipri gawedama un guledama. — Seewina leekotees buht wahjprahtiga.

Rigas Latw. Amatn. pal. beedr. par preekschneeku eewehlets G. Eulenbergs, wina weetneeks — P. Biseneeks, kaseeris — Wihksna, wina weetneeks — Kette, rakstwedis — Sweestinsch, mantsinis un bibliotekars — P. Stutschka. Beedriba sawâ pehdejâ generalsapulzê nolehma dibinat skolu preeksch amatneeku mahzeklu tahlakas isglihtoschanas.

Mahjas sahdsiba un sagla sakerschana. Petersalas eelâ Nr. 4 dsihwojoscha Karline Rawnow pasinoja polizijai, ka winas dehls Fedors, is dsihwokla issadsis daschadas leetas, 35 rbl. wehrtibâ, un pasudis. Nodalas usrangam Adamowskim isdewàs Rawnowu usmeklet un sagtàs leetas ir atrastas.

Sweschas mantas peesawinaschana. Reweles eelâ Nr. 27 dsihwojoschais Schihds Mowscha Wachmans pasinoja polizijai, ka tanî paschâ eelâ Nr. 34 dsihwojoschais skroders Otto Rietels no wina panehmis paschuhtu mehteli un swahrkus, un pasudis.

Sahdsibas. Is Marijas eelâ sem Nr. 97 atrodoschà nama pagraba nakti uf 6. oktobri zaur atslehgas uslauschanu nosagta Frizim Frakmanim peederoscha zuhkgaka, 20 rbl. wehrtibâ. — Is Rosalijas Dombrowski dsihwokla Jakobstates eelâ Nr. 35, 6. oktobrî zaur logu issagtas daschadas dahmu drehbes, 50 rbl. wehrtibâ. — Masâ Kalnu-eelâ Nr. 32 dsihwojoscha semneeze Antrine Mitrewitsch pasinoja polizijai, ka winai 6. oktobrî uf Daugawas tirga is kabatas issagti 5 rbl. skaidrâ naudâ un pagasta pase.

Atrastas schahdas leetas: Terbatas bankas kwihte par 1000 rbl., uf Uberga wahrdu; wehstulu maks ar dokumenteem, 2 dweeli, gabals wadmalas, sudraba dakschina un sarkana wilnas schalle. Winu ihpaschneekeem japeeteizàs polizijas waldê.

Sihkumi.

Bailigs amats.

Ka grahmatu drukaschanas mahksla Kihneeschi ilgaki nekâ pusotra tuhkstoscha gadu agraki pasina nekâ mehs, ta ir sinama leeta. Bet ari laikraksti Kinâ jaw isnahza no sen seneem laikeem. Wiswezakà buhs gan Pekingas awise. Nesen schi awise raksta, ka tanî laikâ, kamehr wina wairak kà tuhkstosch gadus pastahw, tà ap 1900 redaktoreem esot — galwa tikuse nozirsta. — Bailigs gabals, Kinâ buht par redaktoru!

Jauns fonografs.

Fonografs, kà zeen. lasitajeem jaw no senakeem apraksteem tiklab „Mahjas Weesî" kà ari „Widz. Laika grahmatâ" buhs pasihstams, ir tahda maschina, kas zilweka runatus wahrdus uf mata pakal runà. Pirmais, kas schahdu maschinu isgudroja, bija slawenais Amerikaneets Edisons. Wina isgudrojumam bija tas nelahgums, ka skanas tika tà terkschkoschi pakalrunatas. Tagad kahds Taintora kungs isgudrojis jaunu fonografu, ko winsch nosauzis par grafofonu. Schi maschina runà zilweku wahrdus tik skaidri pakal, kà to labaki nemas newar wehletees. Nupat 6. oktobrî Wihnê scho maschinu ismehginaja un ta atraduse wispahrigu apbrihnoschanu.

Zilweks hai-siws wehderâ.

No swehteem stahsteem mums sinams, ka praweets Jona bija trihs deenas un trihs naktis leelas siws wehderâ. Bet nupat Tulonâ nokerta milsiga hai-siws, kuras wehderâ atrasts norihts zilweks. Kà rahdijàs, zilweks bija ne-ilgi atpakal tizis norihts. Pehz kauleem spreeschot, norihtais warejis buht bijis tà ap 20 gadus wezs. Nelaimigà jaunekla atleekas paglabaja Tulonas pilsehtas kapsehtâ.

Atbildes.

Jeen. „Mahjas Weesa" lihdsstrahdneeki un korespondenti teek mihli ludzti, lai ari uf preekschu, tàpat kà lihds schim, muhs laipni pabalstitu, eesuhtidami gan leetderigus rakstus, gan sinas par atgadijumeem muhsu mihlâ tehwijâ.

Pl. J. — J. D. Pateizamees. Pehz eespehjas isleetosim.

Kam. P. Sirsnigo paldies par laipno peesuhtijumu. Drihsâ laikâ to isleetosim.

G. P. — J. Kapehz ne! Strahdajeet tik tahlaku.

B. P. — B. Juhs mums pahrmeleet, kapehz par sinamo atgadijumu naw sinots „Mahjas Weesî." Ja Jums ta leeta ruhpeja, ka ta nahktu atklahtibâ, tad warejat buht tik laipni, mums sawâ laikâ par to pasinot. Schahdus sinojumus labpraht usnemam sawâ laikraksti.

Redakzija.

Is muhsu weesigàs sadsihwes.

„Rigas Latw. Beedriba."

Swehtdeen, 15. oktobrî, pulksten 7 wakarâ: Operetu wakars. Israhdis pirmo reisi: „Mihlestibas dsehreens," dseesmu luga weenâ zehleenâ, latw. no Esenbergu Jahna, muzika Fr. Gumberta. Tad pirmo reisi: „Laupitaju duete" is operas „Stradella," latw. no Esenbergu Jahna. Beigàs: „Peewiltais auglotajs," komiska operete is Studentu dsihwes, latw. no Wilkuroschu Emila un Esenbergu Jahna, muzika no Suppè.

Otrdeen, 17 okt.: Swehtsiwiniga israhde par peeminu Keisara Majestates un Wina Augstàs Familijas brihnischkigai isglahbschanai pee Borkeem 1888. gada 17. oktobrî: „Dsihwibu preeksch Zara!" un Walsts himna, ar zitu Rigas Latw. dseed. beedr. peedalischanos.

„Pawasara beedriba."

Swehtdeen, 15. okt., pulksten ½7 wakarâ: teatris.

Otrdeen, 17. okt., pehz kaplizas eeswehtischanas beedr. namâ: goda meelasts ar dseedaschanu un schai deenai sihmigi preekschnesumi.

„Jonakana beedriba".

Swehtdeen, 15. okt., pulksten 7 wakarâ: balle.

„Katrinas dambja Dseed. beedriba".

Swehtdeen, 15. okt., plkst. 7 wak., Berga basarâ: balle.

Otrdeen, 17. oktobrî, pehz swehtku gahjeena, pulksten 4 pehz pusdeenas: goda meelasts. Pehz goda meelasta plkst. 7 wakarâ: bilschu wakars ar deju.

„Katrindambja pal. beedriba".

Swehtdeen, 15. okt., pulksten 7 wakarâ, Wingrotaju sahlê: balle.

Latweeschu teatris.

Isgahjuscho swehtdeenu israhdija atkal jaunu lugu „Sadsihwes pihlari", skatu luga 4 zehleenôs, Sweedru walodâ no Henrika Ibsena, latw. no Seemzeeschu Marijas. Lugas saturs ir schahds. Kahdâ masâ Norwegijas juhrmalas pilsehtâ atrodàs konsuls Berniks, kam sawâ laikâ nebij labi ar weikalu weizees. Lai isglahbtos no bankrotes, winsch kahdu deenu ispausch melu sinu, ka jauneklis, Jahnis Tenesens, wina wehlakais seewas brahlis, esot winu leelisti apsadsis un aisbehdsis uf Ameriku. Tas lihdseja. Bernika paradu deweji juta lihdszeetibu ar winu, pagarinaja maksaschanas terminus un — muhsu konsuls ihsâ laikâ palizis par bagatu wihru, ap kuru schini masâ pilsehtinâ wiss grostijàs, winsch bija tapis par „sadsihwes pihlaru". Te kahdu deenu negaidot pahrbrauz dsimtenê Jahnis Tenesens, kuru Berniks bija sawâ laikâ par sagli ispaudis; schis jauneklis eemihlàs kahdâ Dina Dorf jaunkundzê. Bet scho jaunkundzi mihle ari kahds paliga mahzitajs, Borlands. Gribedams jaunawu sew eemantot, winsch ispausch melu sinu, ka Tenesens esot blehdis, kas aplaupijis winas audschu tehwu. Bet jaunawas sirds tomehr stipri peekeràs Tenesenam. Abi norunà behgt ar kugi atpakal uf Ameriku. Bet launais Berniks, baiddamees, ka wina blehdiba nenahk gaismâ, leek sawa seewas brahla kugi tik slikti islahpit, ka tam juhrâ ja-eet bojâ. Tomehr wina launais nodoms ne-isdodàs, jo Tenesens ar Dorf jaunkundzi aisbehg ar zitu kugi. „Kas otram bedri rok, pats eekriht," tà tas ari te gandrihz noteek, jo Bernika dehls, sakildojees ar sawu tehwu, aisbehg uf slikto kugi, gribedams laistees uf Ameriku. Tehws to dabu sinat un nu atrodàs leelàs bailès par sawu dehlu, ihstenâ laikâ usmekle winu un sweiku pahrwed malâ. Dsili kustinats, tagad Berniks atklahti issino sawa seewas brahla newainibu un leek kugi no jauna islabot. Tahds ir ihsumâ lugas saturs. Kopspehle wispahri bija peeteeksosha, kaut gan pahra mehginajumi wairak nebuhtu neko stahdejuschi. Publikas deemschehl nebija tahdâ mehrâ sanahzis, kà schi luga to bija pelnijuse. —ls.

Deewa-kalposchana Rigas basnizàs.

Swehtdeen, 15. oktobrî 1889. g. Jahna basnizâ w.-m. Weyrich pulksten 9 preeksch pusdeenas, w.-m. Bernewitz plkst. 2 pehz pusdeenas. Gertrudes basnizâ mahz. A. Walter pulksten ½10 preeksch pusdeenas. Jesus basnizâ mahz. Josephi pulksten ½2 pehz pusd. Mahrtina basnizâ mahz. Paukschen plkst. 5 pehz pusd. Pahwila basnizâ mahz. C. Walter pulksten ½9 preeksch pusdeenas un pulksten 6 wakarâ.

Tirgus sinas.

Rigâ, 12. oktobrî 1889. g.

Kweeschi: Kreewu, pehz labuma, 90—104 kap. pudâ Kursemes, 126 mahrz. 92 kap. pudâ.

Rudsi: Kreewu, 120 mahrz. 75 kap. pudâ pirzeji, Kursemes 120 mahrz., 72 kap. pudâ pirzeji, Kursemes schahwetee 120 mahrz., 73 kap. pudâ pirzeji.

Meeschi: diwkanschu, 112 lihds 113 mahrz., 73 kap. pudâ pahrdeweji, seschkanschu schahwetee, 100 mahrz., 71 kap. pudâ.

Auzas: Kursemes labàs 70 lihds 75 kap. pudâ, Kursemes weenkahrschàs 69 kap. pudâ, Kreewu labàs no 72 lihds 80 kap. pudâ, Kreewu, zaurmehra labuma, 70 kap. pudâ.

Sirni: baroschanas sirni 76 kap. pudâ pirzeji.

Linsehklas: weenkahrschàs 129 kap. pudâ, stepju sehklas 142 kap. pudâ.

Kanepu sehklas: schahwetas 102 kap. pudâ pahrdeweji, neschahwetàs 95 kap. pudâ.

Kweeschu klijas: rupjàs 53 kap. pudâ, smalkàs 50 kap. pudâ

Tirgus zenas.

Mahrzina sweesta	25—33 kap
„ krehjuma seena	20—24 „
Stops skabba krehjuma	45—50 „
„ salda „	20—28 „
„ balta peena	12—15 „
„ nokreimota peena	3—4 „
„ nekreimota „	8—9 „
„ skabu kahpostu	8—12 „
„ sihpolu	5—6 „
„ dsehrwenu ogu	4—5 „
100 gab. skabbu gurku	10—15 „
Schoks wisias olu	100—110 „
Galwina baltu kahpostu	3—7 „

Naudas-papihru zena.

Peterburgâ, 11. oktobrî 1889.

Papihri.	maksj.	prasija.
Rubinpercials	73	—
5% bankbiletu 1. islaidums	99¾	99¾
5% „ 5. „ „	99¾	99¾
5% Austruma isnehmums no 1877. gada	99¼	99¼
5% „ „ „ 1879. „	99¼	99¼
1. 5% Kreewu prehm. aisnehmums	250	252
2. „ „ „ „	230	232½
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	—	—
Obes. pilsf. hipoteku bankas 5½% obligacijas	94	94
Kreew. semn. kred. 5% lihdz-sihmes	—	—
6% Charkowas semsk. kihla-sihmes	—	102
5% „ „ „	91½	92
Rigas kom. bankas akz.	320	—
Rigas-Dinaburgas dselsszeka akcijas	165	—
Dinaburgas-Witebskas dselsz. akz.	187	—

Berlines birscha.

24. oktobrî (12. oktobrî) 1889		Deenu eepreeksch
Kreewu kredit-bil. par 100 rubl. kassa	211 60*)	211 50
„ 100 rbl. uf oktobri	211 —	211 —
„ 100 rbl. uf nowembri	210 50	210 50

*) 1 walsts-marka = 47,35 kap.

Tendenze preeksch Kreewu naudaspapireem: labaka.

Jaunakàs sinas.

Baltijas jaunàm apgabala teesàm, kà „R. W." sino, preekschsehdetaji un prokurori wehl schinîs deenâs tikschot eezelti. Rigas apgabala teesâ wisleelakàs zeribas esot Orenburgas apgabala teesas preekschsehdetajam Maksimowitscham un Tiflises apgabala teesas prokuroram Posnanskim.

Uf Baltijas brahlibas luhgumu kara ministerija winai atdewuse 300 pudus netihrita wara no wezeem leelgabaleem. Scho waru brahliba pahrdewuse un par dabuto naudu nopirkuse preeksch Baltijas pareistizibneeku basnizàm 5 swanus un likuse usbuhwet weenu swanu torni.

Jaunee teesu likumi Latweeschu walodâ, kà dsirdams, drihsumâ nahkschot gatawi. Schos likumus, kà sinams, tulko Kurzemes gubernas prokurora beedrs Stehrstu Andreja kgs.

Lauschu skaitischanu wisâ walstî nodomats isdarit nahkoschâ gadâ. Wisai skaitischanai buhschot janoteek triju deenu laikâ. Lauschu skaitischanas wadiba un skaitischanas komiteju dibinaschana ustizeta weetigeem gubernatoreem.

Apgabala teesas atwehrschot: Rigâ — 20. nowembrî, Jelgawâ — 21., Leepajâ 22. nowembrî un Rewelê — 6. dezembrî, kà Leelkrasa Tronamantineeka wahrda deenâ. Kà „R. W." dsirdejis, tad pee apgabala teesu atwehrschanas buhschot klaht pats justizministris.

Usraudsibu par Rigas pilsehtas twaikoneem turpmak usnemschot zelu ministerija.

Rigas polizijai usdots usmeklet ahrsemês nomiruschà Kreewijas pawalstneeka Karla Puhles tuwakos radineekus, dehl Puhles atstahtas mantas faraksta nodoschanas wineem.

Rigas aprinka kara klausibas komisija issludinajuse, ka schinî gadâ rekrutu peenemschanas darbi sahkschotees:

4. kantonam — 1. nowembrî, plkst. 8 rihtâ,
3. „ — 6. „ „ 8 „
2. „ — 13. „ „ 8 „

Komisijas sehdes notiks Rigâ, Keisara dahrsa restorazijas augschejâs telpâs. Pagasta wezakeem un skrihwereem teek peekodinats, lai eerastos patigi un bes ziteem wajadsigeem dokumenteem lai panemtu lihds ari 1888. gada eesaukschanas listes, dehl listu salihdsinaschanas un papildinaschanas.

Kurzemes gubernators, kambarkungs Sipjagins, 7. oktobrî aisbrauzis uf Peterburgu, gubernas pahrwaldibu par to laiku ustizedams wizegubernatoram.

Zeetuma apgahdibas sabeedribas Jaunjelgawas un Grobinas nodalas uf Wisaugstako pawehli no 31. augusta 1889. g. teek atzeltas un winu darischanu papixi un kapitali nododami Kurzemes zeetumu komitejai.

No Jelgawas „R. W." sino, ka tureenes pilsehtas skolai uf Wisaugstako pawehli atnemts nosaukums „Keisara Aleksandra II. skola", tamdehl ka pilsehta leegusees to pahrwehrst par Kreewu mahzibas eestahdi.

Leepajas pilsehtas weetneeku sapulze sawâ laikâ peedahwaja justizministerijai bes atlihdsibas atdot gruntsgabalu, kur buhwet jauno apgabala teesas namu; tapat ari apsolijuse par welti dot lihds 2 gadeem schai jaunai teesai pagaidu korteli pilsehtas rahtusî un uf pilsehtas rehkina to eerihkot schahs teesas wajadsibàm. Keisara Majestate, uf justizministra wispadewigo preekschlikumu, 20. septembrî Wisaugstaki atwehlejis mineto gruntsgabalu sanemt justizministerijas pahrwaldibâ un Leepajas pilsehtas waldei par scho dahwinajumu pawehlejis issazit Keisarisko pateizibu.

Leepaja. 29. septembrî „Kronstates" weesnizâ kahds jauns zilweks noschwahwees. Uf kahdas atstahtas awischu lapinas bija Kreewu walodâ usrakstits: „scho sihmiti nemt ir aisleegts. Wenedikts Kweders." Kad ari kabatas drahnas stuhrî bija burti „W. K.", tad domà, ka nelaimigo sauz Wenediktu Kwederi. Kamdehl paschslepkawibu nodarijis, naw sinams. Lihkis nodots ahrstu ismekleschanai.

Reweles moderneezibas sabeedriba pagahjuschâ gadâ issuhtijuse uf ahrsemèm 500 muzas sweesta, bet schogad no marta lihds septembrim wairak nekà 1509 muzas. Bes tam schi sabeedriba ari uf Peterburgu suhtijuse labu dalu sweesta. Sweesta rascha Igaunijâ peenehmusees un pee sabeedribas, pee kuras peeder tikai leelgruntneeki, ari Seemeł-Widsemes muischneeki sahkot peedalitees.

Aleksandrowas dselszela stanzijà, pee robeschàm, muitas eerehdni pamanijuschi kahdu dahmu, kas pahrleezigi resna israhdijusees. Muitas eerehdni resno dahmu luhguschi ee-eet kahdâ sewischkâ istabâ un nu israhdijees, ka wina bija ap widu aptinuse wisadas sihda drahnas, plihscha drahnas, dahrgas spizes un zitas prezes. Kad winai schahs kontrbandas prezes atnehma, tad wina palika atkal it teewina. Bet wina pasaudeja netik ween atnemtàs prezes, bet wehl bija jamaksà 800 rbl. soda naudas.

Warschawas polizijmeistars pamudina uf to, lai Warschawâ dibinatu wairakas naktspatwerfmes, kur katrs zilweks, kas patwerfmi apmekle, dabutu naktsmahju, kruhsi tehjas un pusmahrzinu maises rihtôs un wakarôs, par ko nedrihkstetu wairak nemt kà tik 5 kap. no katra. Pa seemas mehnescheem Warschawâ wajagot zaur zaurim 27,790 nakts mahjas.

Landrowas-Romnu dselszelsch nahkoscha gada februarî pahreeschot Waldibas ihpaschumâ un tikschot padots sem Harkowas-Nikolajewas dselszeła waldibas. Abi dselszeli turpmak kopigi tikschot nosaukti par „Melnàs juhras-Baltijas juhras dselszelu. Schihs dselszeła waldes miteklis buhschot Krementschugâ jeb Romnôs.

Odesa. Zeen. lasitajeem wehl atminams, kur skolotaja Sauses kundse, aisgrahbta par sawa wihra nahwi, palika kà ahrprahtiga, nogalinaja weenu behrnu, otru eewainoja un tad pate nolehza no balkona. Wina tika nowesta uf slimnizu un tagad esot jaw stipri labaka, tà ka drihsumâ wareschot atstaht slimnizu. Ar sawàm kopejàm wina sarunajotees itin prahtigi, no ka esot noprotams, ka ari winas gara weseliba atgreeschàs.

Kijewâ par generalgubernatoru eezelts grafs Aleksis Ignatjews, kas jaw turpu nobrauzis, sawu augsto amatu usnemt.

Koleera sehrga Bagdadê un tahs apkahrtnê taisotees beigtees, turpretim pee Persijas robeschàm un Persijas juhras lihtscha malâ wairaki zilweki no jauna sasirguschi. Pawisam koleera sehrgâ esot tur nomiruschi 6200 zilweki.

Telegrami

is Seemeł telegrafa-agenturas.

Wihnê, 23. (11.) okt. Twaikonis „Erzherzogs Ferdinands" apskahdejàs pee Dalmatijas krasteem. Pehzak wehjsch twaikoni eedsina juhrâ, kur minsch wehl naw atrasts. Peters Karageorgiewitschs ir uf schi twaikona.

Wihnê, 24. (12.) okt. Twaikonis „Erzherzogs Ferdinands," uf kura atrodàs prinzis Peters Karageorgiewitschs ir laimigi atrasts un atswabinats no wina draudoscha stahwokła.

Wihnê, 23. (11.) okt. Wakar noslehdsa Bulgarijas aisnehmumu par 30 milj. franku. Dsird, ka Koburgas prinzis eeradischotees peektdeenas wakarâ sche; Natschewitschs dabuja jaw swehtdeen projektu preeksch runas, kas turama pee tautas weetneeku sapulzes atklahschanas, lai waretu likt preekschâ printscham apstiprinaschanas dehl. Projektâ atrodotees diwas weetas, kuras sihmejàs uf Bulgarijas stahwokli starptautiskâ sinâ.

Sofijâ, 23. (12.) okt. Tauta naw meerâ ar Bulgarijas aisnehmuma noslehgumu, tamdehl ka tika eekihlati Bulgarijas dselszeli.

Peterburgâ, 12. okt. A. Singera un beedr. bankeera weikals, sche un Maskawâ, aptureja maksaschanas. Schis weikals nodarbojàs ar premiju biletu pahrdoschanu uf nomaksu.

Atenê, 24. (12.) okt. Weles prinzis sche atbrauza.

Lihds 12. oktobrim atnahkuschi 1865 kugi, aisbraukuschi 1816 kugi.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernst Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 13 октября 1889 г.

Sludinajumi.

Pehz manas pahrbraukschanas no ahrsemèm manas runajamas stundas nokahrtotas schahdi:
no plkst. 8—10 no rihta
„ „ 4—5 pehz pusd.
It ihpaschi eekschkigàs, nerwu un seeweschu slimibàs.
Dr. A. Butuls,
Rigâ, Ahgelskalnâ, leelajâ Lehger-eelâ Nr. 17.

Ar Wisaugstako atlauju
XXXVIII. loterijas
islosejums, Maskawas behrnu patwehrsmèm par labu, buhs sch. g. 5. nowembri.
Pirmais winnests sudraba ferwise, 7500 r. wehrtibâ, pahreje 210 winnesti sastahw no selta un sudraba leetàm, 3047 rbl. wehrtibâ. Pawisam 211 winnesti uf 10547 rbl.
Biletes war dabut Wasilija Perlowa tehjas magasinâ, Kauf eelâ.

Poliklinika,
preeksch ahdas un lihposchahm slimibahm, bod padomus un patstahwigas gultas, Schkuhnu eelâ Nr. 14, 2 trepes augschâ.
Runas stundas katrâ deenâ no pulksten 1—3 pehz pusdeenas un no 7—9 wakarâ.
Dr. Simonsons.

Ahrstu konsultazija,
leelâ Aleksandra eelâ Nr. 71, uf Bekeru eelas stuhro.
Slimneeku peenemschana ik deenas.
Pirmdeenâs un zeturtdeenâs no plkst. 1—5 pehz pusd., kirurgijas un aufu slimibas. Dr. Nyländers.
Otrdeenâs un peektdeenâs, ahrigas, sifiliskas un ahdas slimibas. Dr. Zwinews.
Treschdeenâs un sestdeenâs eekschkigas un seeweschu slimibas. Dr. Schepilewskis.
Katru deenu no pulkst. 12—1 pehz pusd. nerwu slimibas. Dr. Boitschenko.
Otrdeenâs un sestdeenâs, no pulkst. 12—1 pusdeenâ kakla un deguna slimibas. Dr. Abutkows.
Treschdeenâs u. peektdeenâs, no pulkst. 12—1 pehz pusd. azu slimibas.
Azu ahrsts Dr. Memorsky's.
Swehtdeenâs peenems slimneekus wisi ahrsti tapat kà lihds schim.
Maksà: 30 kap.

Kahdus
5000 ahbelu kozinus
wisâs sortês
pahrdod par lehtahm zenahm
J. F. Schlicht,
andeles dahrsneeks,
3 uf 1. Weischu dambja Nr. 19.

W. Brockhausen u. beedr.
korsetu fabrika
deedahwà sawu bagato krahjumu par lehtakahm fabrikas zenahm.
Nogulditawa:
Rigâ, Skuhnu eelâ Nr. 14, pretim Gildes eelai.

F. Lotto, Rigâ,
Rising-eelâ Nr. 2,
peedahwà ihpaschi tihro un skaidro
waselinu,
wislabakais lihdseklis pret reimatismu, kruhschu un kakla sahpehm, augoņeem, tulsnahm, ehdehm apsaldejumeem u. t. pr., kà ari wislabakà matu pomade. Lauzineekeem, kas 1 rbl. eesuhta, peesuhtu par pasti 6 podiņus ar leetoschanas pamahzibu. Tapat ari waselinu preeksch lopeem, leetojamu preeksch zaurbersetas ahdas, plaisajuscheem nageem, klibahm kahjahm. Schujmaschin-eļļu, pulweri pret kodehm, tarkaneem un blaktehm, kreetnu sahbaku smehri, l. sorles petroleju u. t. pr. Pehrkn tukschas petrolejas muzas par wisaugstakahm zenahm atpakaļ.

Gumija pretschu noliktawa no Christian Seelig, Sündr-eelâ Nr. 1, peedahwà
Peterburgas gumija galoschas
preeksch dahmàm, kungeem un behrneem.
Ahdu jakas
un 4
mehłekus.

Herm. Hübnera
jumta papes fabrika.
Noliktawa:
Marstal eelâ Nr. 32,
peedahwà sawu
asfalta akmena-jumta-papi,
mastiks-asfalta-laku,
akmenogli darwu,
schkidru asfalta-jumta-papi
(sabeesinaschanas schkeedru masa),
usnemahs stipru apjumschanu par wislehtakahm zenahm.

Katru deenu swaigu
dedsinatu
pehrtu-, Kuba-, Mokka-
un
Jawa-kafiju
peedahwà
William Jenisch,
Schkuhnu eelâ Nr. 15.

Dsirnawu akmeni,
wisadâs sortês, weenmehr dabujami muhsu noliktawâ par lehtàm zenàm.
G. Pirwitz un beedr.,
maschinu fabrika un dsirnawu buhwetawa.
4

Manà grahmatu un bilschu drukatawâ, burtu leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, ir dabujama:
Widsemes weza un jauna
Laika-grahmata
uf **1890.** gadu.
Maksà: ne-eeseeta 5 rbl. 100 gab., eeseeta 10 kap. gabalâ. — Laika-grahmata pasneedz jauku stahstu, bildehm puschkotu, sihkumus, tirgus deenas Widsemê un Kurzemê, zela-rahditaju lauzineekeem, kas Rigas bodês grib pirkt u. t. t., u. t. t.
Ernst Plates.

Pee **„Gulbja".**
Jauna modes pretschu pahrdotawa,
Kalku eelâ Nr. 21, tuwu rahtusîm,
blakus manai dsiju pahrdotawai pee „Gulbja".
Pasinoju saweem draugeem un zeen. pirzejeem, ka blakus sawai wezajai dsiju pahrdotawai esmu wehl atwehris modes un wisadu pretschu pahrdotawu. Cedroschinos apgalwot, ka mani daudsee dsiju pirzeji ari pilnigi atradìs jaunatwehrtâ pahrdotawâ wisjaunakàs modes prezes teizamakâ labumâ par negrosamu zenu bes usprasischanas.
Ihpaschi eewehlu sekoschàs prezes leelâ daudsumâ un par fabrikas zenu:
Drehbi kaschoku apwelkameem, palto'eem un uswalkeem. Drahnu, bukskinu, pirktu wadmalu, wadmalu un puswadmalu. Preeksch wescham: audeklu, pusaudeklu, Turku audeklu, madepolamu, schifonu, schertinu.
Preeksch eesweht ischanas un balles uswalkeem: leelâ iswehlê brahmu, dibitu, kaschmiru, ripsu, alpaku, zefiru, samtu, sihdu, atlasu; lakatus no sihda, atlasa, kaschmira, bukstina un wilnainus un schalles. Bes tam wehl turu pahrdoschanâ leelâ iswehlê daschadas puswilnainas prezes, kà ari kretonu, katunu, sarpinku, pilekju, takdanoru, schertinu, spalwainus aplokamos un daschadus mehbelu apwelkamos.
Dekus (segas), wilnainus un watetus un matratschus, grihdu-dekus, tepikus, preekschkarus, gardines un zitas prezes; bes tam wehl peedahwaju kahdu atgadijumu eepirkumu no 100,000 ol. wigoni (vigogne), 2 oleltis platu, fabrikaszena 25 un 30 kap., tagad 12½ un 15 kap., daschadàs ihstàs krahsàs, derigs preeksch drehbèm, dekeem, gardinèm, oderèm, eebehrschanas u. t. pr.
Karogi (flagas), no 5½ 13 ol. gari, teek pahrdoti no 2—7 rbl. gabalâ.
Wisas prezes pahrdodu ar apgalwojumu. Jauna modes pretschu pahrdotawa.
Pee „Gulbja". P. M. Potapows.

Weselibas masgaschanahs eestahde,
Rigâ, Basnizas eelâ Nr. 18.
Wisas dseedinaschanas zaur uhdeni, masascha, dseedinaschana zaur elektrizitati. Plaukschnu un sirds slimibas dseedinaschana ar sasprestu un weeglaku pataisitu gaisu (Geigel-Mayra aparatu).
Ahdas slimibu dseedinaschana.
Uf wehleschanos pilna pansija.
Dr. med. S. Kröger.
Dr. med. E. v. Hirschheydt.

J. Kasimira
grahmatu un rakstamu-leetu pahrdotawa
Pet. Ahrrigâ, Tehrbatas eelâ Nr. 7,
„Lustiga" weesnizas namâ, blakus „Trihs rosites" weesnizai un eebraukschanai, netahlu no Wehrmana dahrsa,
peedahwà nahkoscham skolas pusgadam sahkotees:
Skolas grahmatas,
Latweeschu, Kreewu un Wahzu walodâs,
rakstamas un sihmejamas leetas,
kà: klades, burtnizas, tinti, spalwas, penakus, sihmukus, tahpeles, gripeles, linijalus, sihmejamus galdus u. t. t.
Zeen. publikai wehl par sinu, ka tepat dabujamas
wisadas kantoru, weikalu un protokolu grahmatas,
koksnes ar augstà Keisara tituli, fotografiju albumi, bilschu rahmji.
Elas krahsu bildes leelâ iswehlê.
Bildes teek loti glihti eerahmetas.
Grahmatas teek eesseetas un pahrseetas.
Teek mihli luhgts, lai publika sawâs wajadsibâs beeschi apmekletu.

Kristala
prima petroleju,
benzinu un solnzelinu
peedahwà
Alex. Hahn,
tikai! leel. Minz eelâ Nr. 3, tikai!
blakus Hartwig k. defu pahrdotawai.
Petroleju abonejot, isnahk rewehrojami lehtaki.

Rigas kaulu-miltus,
Anglu superfosfatu un
Thomas miltus peedahwà
Hermn. Stieda.

Kaulu-miltus
pahrdod no krahjuma
B. Eugen Schnakenburgs,
pretim birschai.

Печатать разрѣшается. Рига 13, октября 1889 г. № 7257. За Рижскаго Полицимейстера Энгельгардтъ. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.